

Januari 2009

Upplandskontakt

Hej allihopa och välkomna till årets första Upplandskontakt! Det är ett spännande år vi har framför oss; Naturskyddsföreningen fyller 100 år, det var 100 år sedan första nationalparken bildades, placering av det svenska avfallet från kärnkraften, naturens år, klimatmötet i Köpenhamn bland annat!

Föreningens jubileum kommer att firas hela året med start den 18 april i Munga by utanför Tierp, alla är varmt välkomna att delta! Länsförbundets stora satsning blir att genomföra 100-årsjubileet och till vår hjälp har vi anställt Yvonne Byström som ska arbeta med att koordinera festligheterna.

Länsförbundet samt några av kretsarna har nu lanserat sina nya hemsidor, gör gärna ett besök på www.naturskyddsforeningen.se/uppsala därifrån alla kretshemsidor enkelt nås!

Avslutningsvis vill jag hälsa de nya förtroendevalda i Enköpingskretsen välkomna och önska er lycka till med ert arbete.

/Ordförande, Cecilia Carlqvist

2009 fyller Naturskyddsföreningen 100 år

Och det ska firas! Riksföreningen arrangerar fotoutställning, samarbete med Riksteatern, TV-shower, satsningar mot skolan och mycket mera. Självaste födelsedagen är den 16 maj och då blir det stor baluns i Stadshuset i Stockholm.

Runt om i kretsar och länsförbund blir det förstås också massor av aktiviteter. I Uppsala län satsar vi bland annat på en guideturné, med 100-årsperspektiv och med lokalt producerad mat i centrum. Startskottet för länets jubileumsguidningar går den 18 april. Då blir det 100-års guidning i Munga by, Tierp, med Claes Möre. Med blick bakåt i tiden och funderingar om framtiden. För mer information se kalendariet.

Idén bakom bildandet 1909 var, redan från början, att bygga en stark folkrörelse som skulle sprida kunskap och värna om naturvård. Idag är vi cirka 185.000 medlemmar därmed Sveriges största miljöorganisation.

Intervju med Per Hultén

Per Hultén, vice ordförande i Uppsalakretsen som tagit fram utställningen "Hållbart Uppsala"

1. Vad är tanken bakom utställningen "Hållbart Uppsala"?

Tanken är att med utställningen ge konkreta förslag på hur man faktiskt skulle kunna klara klimat-, energi- och miljömålen för en stad som Uppsala (dvs en minskning med ca 6 ton CO₂ per capita) - och samtidigt klargöra att vi har både ansvar och kapacitet att bistå flera "andra Uppsala" i världen (detta med minst två-tre gånger vad vi har att göra hemmavid redan till 2020 och säkert tiofalt till 2050).

Vi visar fler sätt än vad som är nödvändigt, för att olika ideologiska traditioner/partier etc ska kunna kombinera hur de bäst vill verka för att uppnå målen. Utställningen ska sändas runt i länet och kanske även i landet och den finns i flera ex.

2. Vilka grundfrågor tas upp? Vilka olika temaområden finns med i utställningen? Och nämn några intressanta beröringspunkter och synergieffekter mellan olika teman i utställningen som har kommit upp i arbetet?

Uppsala är av den storlek, som stad, som flest människor bor i i världen - samtidigt som en majoritet av mänskligheten numera faktiskt är urbaniserad. Det gör Uppsala som "modell" rätt intressant!

I utställningen har vi valt att fokusera mot sådant som kan få stor effekt på klimatutsläppen "i sig", men också de åtgärder som låter sig kombineras så att dels effekten ökar efterhand (positiva synergier), dels att det blir en bra/ännu bättre stad för alla av det hela (urban kvalitet socialt sett).

Vi tar i 10 plakat upp:

1. Vårt ansvar/kapacitet
2. Ett heltäckande spårvagnssystem
3. Konsekvent övergång till elbilar/elfordon (givet maximalt mycket cyklande - inom rimliga avstånd)
4. Stadens förnybara samlade energiproduktion samt energihushållning ("enbart förnybart - helt utan kärnkraft")
5. Energihus (som även kan avge el och värme!), lokaliserade vid spårvagnsplaner och där handeln är integrerad
6. Snabbväxande trädbiomassa (poppel, asp etc) på avställda restmarker. I staden (energiparker med sådana trädodlingar integrerat med vindkraft och solceller), där flygplatsen Ärna tas i anspråk för detta, varvid alla framtida elfordon i staden visas kunna få sin energi ur de drygt 700 hektaren),
7. Gröna landskapskilar och stråkebyggelse utgör grunden för den urbana form som staden efterhand ges genom medveten/långsiktig planering (= bäst för spårssystem och bäst för att ge flest tillgänglighet till grönt landskap för hälsa, närodling och för de ekotjänster som staden kräver av sitt omland),
8. Mat & Klimat, där det framgår att minst 2 ton per capita kan sparas in av CO₂-utsläpp med ändrad matproduktion och matvanor,
9. Ändrade livsstilar i riktning mot måttfull konsumtion och mer av resurshushållande "upplevelser" i kombination med "solidarisk etik" kan ge minst ett par ton CO₂ i minskade per capita utsläpp
10. Sammanfattning och en återknytning till första plakatet, där det visas hur alla åtgärderna samspelar och ger mer av synergier efterhand (t ex mer biomassa ger mer av kolfastläggning genom kolning av GROT, och om detta kol samtidigt dopas med urin från hushåll och djurstallar så får vi allt mer av fint gödselmedel och mindre tryck på vattenreningssystemet). Spårvagnarna kan lätt frakta bort urin ur staden nattetid och härigenom bidra till att urinet ingår i kretslopp. En mängd innovationer kan skapas och ingå i framtida miljöteknikexport.

3. Hur omsätter vi idéerna i utställningen i praktiken tror du? Vad behövs?

- Det måste pedagogiskt upplysas/debatteras
- Sedan formas till politiska beslut i kommun och län
- Sedan teknikupphandling (vad gäller ”hårdvara”, i alla fall)

Vi ser gärna att detta sker parallellt i flera ”Klimatvänorter” (kanske på olika kontinenter rentav?). Utställningen bör turnera runt regionalt och nationellt etc. Fler exemplar kan tryckas (dukarna kan även visas utomhus) och fler CD kan kopieras.

Viss forskning bör stimuleras vad gäller bioenergi, kolfastläggning, spårvagnsutveckling, el-bilar etc. Hustyper som kan triggas till att bli avancerade energihus bör utvecklas - gärna med flera ”Klimatvänorter” som beställare. Påverkan bör sättas in vad gäller finansiärer (banksystemet etc) till systemlösningar samt vad gäller Innovativ Offentlig Upphandling (IOU - inom t ex Vinnova). Svensk Miljöteknikexport bör uppvaktas etc, etc. OCH: inför kommande valet 2010 bör så många politiska partier som möjligt ta in konkreta systemtänkanden, av det slag som utställningen visar, i sina miljöprogram partier får gärna tävla med varandra om bra klimatpolitik, om den är trovärdig, effektiv och socialt rättvis till sin verkan.

4. Var kan man få se utställningen under den närmaste tiden och hur kan man få mer information om utställningen?

Utställningen kommer att visas på Uppsala Stadsbibliotek första halvan av februari och sedan i maj på Biotopia. Den kan bokas via Naturskyddsföreningen Uppsalas kansli. Ett eget ex av utställningen kostar ca 6000 kr. CD kan beställas eller helt enkelt bara kopieras hur man vill. Man kan vända sig till Per Hultén för mer upplysningar: perhulten@hotmail.com

Vid pennan Emma Wallrup, klimatkampanjen Naturskyddsföreningen Uppsala län

Valberedning

Vill du engagera dig och sitta i styrelsen för Naturskyddsföreningen Uppsala län? Eller vet du någon person som vill. Kontakta då valberedningen som består av Maria Gardfjell (e-post: maria@gardfjell.se och Kersti Kollberg (e-post: kersti.kollberg@telia.com)

Upplands Naturguider

Upplands Naturguider (U.N) är ett nätverk för länets naturguider. U. N. erbjuder nyhetsutskick och träffar för nätverkets medlemmar. Utbildning och fortbildning för naturguider är också en av verksamhetens viktiga frågor och i mån av resurser erbjuds olika typer av utbildningar. Bland annat steg 1 utbildningar för närnaturguider.

Upplands Naturguider är en verksamhet som drivs av Naturskyddsföreningen Uppsala län sedan 2006. Syftet är att locka fler människor ut i naturen genom att höja kunskapsnivån och statusen hos guiderna och genom att söka upp nya grupper och erbjuda nya typer av naturlärande aktiviteter. Vi samverkar med Studieförbundet både med utbildningar och guideaktiviteter.

Upplands Naturguider är också en regional guidenod inom närnaturguiderna, tillsammans med Dalarna, Örebro, Skåne, Östergötland, och Västra Götaland. Samordnare för Upplands Naturguider är Yvonne Byström. Hör av dig om du vill veta mer om Upplands Naturguider. Du kanske vill komma med i nätverket eller söker efter en naturguide till din aktivitet.

Yvonne Byström, yvonne.bystrom@gmail.com eller upplandsnaturguider@gmail.com, 070-636 13 96

Biotopia ut och in

Under 2008 har ett nytt samverkansprojekt startat där Naturskyddsföreningen Uppsala län med Upplands Naturguider och Klimatprojektet medverkar. Tillsammans med Upplandsstiftelsen, Biotopia och Naturskolan arbetar vi nu med lärande aktiviteter om natur och miljö för grundskolan och gymnasiet. Aktiviteterna ingår i Biotopias utbud för skolor. Naturskyddsföreningen arbetar med aktiviteter för högstadiet och gymnasiet, som handlar om klimatfrågan. Projektet sträcker sig från ht 2008 tom 2010.

Intervju med vår nya webbredaktör

Ola Larsson är ny medlem i föreningen och ny webbredaktör för länsförbundet och Hebykretsen. Välkommen!

Hur känns det?

Jodå, det känns väl rätt bra. Jag har kommit igång med hemsidorna och de är publicerade men det kvarstår lite småjusteringar innan jag är helt nöjd. Kan väl påpeka att all feedback är välkommen och den skickar man till web.uppsalalan@natureskyddsforeningen.se

Hur kommer det sig att du har engagerat dig?

Min flickvän är engagerad i föreningen så jag hängde med på ett familjemedlemskap. Under universitetsstudierna hade jag ett stort ideellt engagemang och när det nu fanns möjlighet att hjälpa till i föreningen tyckte jag att jag kunde dra mitt strå till stacken. Sedan har Naturskyddsföreningen börjat att engagera sig i energifrågorna, ett område som jag brinner för och arbetar med.

Vad gör du annars när du inte håller på med hemsidorna?

Ja, hemsidor jobbar jag inte alls med! Jag arbetar som energikonsult på WSP, ett bolag med över 2000 anställda i hela Sverige. På WSP arbetar jag med att genomföra energideklarationer, effektiviseringsutredningar av byggnader och industrier samt större samhällsutredningar inom energiområdet.

På fritiden försöker jag även lära känna Uppsala, jag har bott här sedan oktober och hittar väl inte riktigt överallt ännu. Hittat till SATS iaf och till konsertlokalerna, nu letar jag efter en trevlig och motiverande löpsträcka. Men som bondeson från Österlen är det skönt att flytta från Stockholm till Uppsala, här finns de öppna fälten bara några minuter bort med cykeln.

Besök vår nya hemsida

www.natureskyddsforeningen.se/uppsala

Regional skogsgrupp bildad

Sedan flera år har Uppsalakretsen haft en skogsgrupp. Gruppen har bl a inventerat områden och lämnat förslag på värdefulla skogsmarker som bör skyddas. Flera av de områden som gruppen arbetat med har legat utanför Uppsalakretsens område.

Skogen är ett av Riksföreningens fem prioriterade verksamhetsområden. Mot denna bakgrund och för att kunna följa och påverka Länsstyrelsen Uppsala läns arbete med att säkerställa värdefulla skogsområden i länet tog länsförbundets styrelse initiativ till en regional skogsträff. 17 personer deltog med representanter från alla kretsar. Lars-Thure Nordin, verksam på Länsstyrelsen Uppsala län och medlem i Tierpskretsen, informerade om det omfattande arbete som nu sker inom länsstyrelsen för att säkerställa olika skogsområden genom bildandet av naturreservat, biotopskydd mm. Jörgen Sjöström, Uppsalakretsens skogsgrupp, informerade om gruppens arbete och Svante von Strokirch berättade om de kalkrika skogarnas utveckling i Lövstabusområdet.

De närvarande ställde sig positiva till att bilda en regional skogsgrupp och länsförbundets styrelse kommer nu att driva frågan vidare.

Pekka Westin, Lars-Olof Lindell och Kurt Källström deltagare på skogsmötet som ägerum på Biotopia.

Ledig tjänst på Naturskyddsföreningen Uppsala län

Naturskyddsföreningen Uppsala län söker personal till en halvtidstjänst. Vår tidigare kanslist har gått vidare mot nya utmaningar och därför söker vi en ny kanslist.

Sista ansökningsdag är 2009-02-20. Vi tar emot ansökan via e-post: kansli.uppsala@naturskyddsforeningen.se

Mer information finns på vår hemsida.

Ny redaktör för Upplands Natur

Vår nya redaktör heter Marita Sköldberg, är journalist och bor i Knivsta. Länsförbundet hälsar henne varmt välkommen till föreningen och önskar henne lycka till.

Upplands Natur är vår medlemstidning och den medföljer tidningen Sveriges Natur i två nummer per år. Tidningen når 5 300 hushåll och 8 400 medlemmar. Alla kretsar och medlemmar är välkomna att bidra till tidningens innehåll.

Deadline för material till nästa nummer är 14 februari.

Kontaktuppgifter:
Marita Sköldberg, e-post: upplandsnatur@gmail.com

Strandskyddsdebatt i P4 Uppland

Vår ordförande, Cecilia Carlqvist, deltar den 28 januari i en strandskyddsdebatt i P4 Uppland mellan kl 16.10-16.30.

Årsmöten

Under mars håller fem kretsar i länet årsmöten. Mer information om årsmötena finns på kretsarna hemsidor.

Kontakt oss

Vill du bli medlem eller har frågor om vår förening?
Kontakta länskansliet, tfn 018 - 10 27 18
e-post: kansli.uppsala@naturskyddsforeningen.se
eller vår ordförande Cecilia Carlqvist; tfn: 018- 142526 eller 073-6180886. E-post: cecilia.carlqvist@bredband.net

Vill du komma i kontakt med din lokala krets?

Naturskyddsföreningen Enköping

Miryam Denz-Hedlund
E-post: miryam.denz-hedlund@naturskyddsforeningen.se
Tfn: 0171- 47 42 43

Naturskyddsföreningen Heby

Margaretha Luthman
E-post: margarethaluthman@hotmail.com
Tfn: 0224 - 608 53

Naturskyddsföreningen Tierp

Svante von Strokirch
Tfn: 0294-100 24

Naturskyddsföreningen Uppsala

Marianne Kahn
E-post: marianne.kahn@telia.com
Tfn: 018-10 20 11

Naturskyddsföreningen Älvkarleby

Bengt Hemström
E-post: hemstrom.bengt@mailbox.swipnet.se
Tfn: 026-822 87

Naturskyddsföreningen Östhammar

Åse Augustsson
E-post: augustson_sigyn@hotmail.com
Tfn: 070 – 65 39 671

Program januari

Onsdag 28 januari

Framtidens energi är redan här - en serie om energi kl 18.30

* Spara energi och pengar, Svante Axelsson, Naturskyddsföreningen

* Att energideklarera småhus, Sam Hamberg, Anticimex, och Gunnel Andrén, Fastighetsbyrån

* Finansiering av energilösningar, Erica Maiorana och Eva-Lotta Andersson, Sparbanken i Enköping

För mer information: Miryam Denz-Hedlund, tfn 0171- 474243 och

E-post: Miryam.denz-hedlund@naturskyddsforeningen.se

Arrangör: Naturskyddsföreningen Enköping

Ett samarrangemang med Sparbanken i Enköping och Sparbankshuset Enköping.

Program februari

Lördag 7 februari

Kretsordförandekonferens

Naturskyddsföreningen Uppsala län bjuder för tredje året i rad in till kretsordförandekonferens för länets kretsar. Konferensen kommer att vara lördagen den 7 februari mellan 10-15.30 på länskansliet i Uppsala. Vi vill gärna att alla kretsordföranden kommer och de tar med sig en annan representant från kretsen. Alla i länsförbundets styrelse, Yvonne Byström samordnare för jubileet och Isak Isaksson från riksföreningen deltar på konferensen.

För mer information, kansli.uppsala@naturskyddsforeningen.se

Arrangör: Naturskyddsföreningen Uppsala län

Tisdagen 10 februari

Vem bryr sig

Uppsalakretsen ordnar tillsammans med Turistföreningen ett föredrag i Kerstin Ekmansalen på Stadsbiblioteket med rubriken Vem bryr sig.

Arrangör: Naturskyddsföreningen Uppsala

Söndag 15 februari

Arternas uppgång, nedgång och fall

Staffan Ulfstrand talar om arternas uppgång, nedgång och fall på Biotopia. Kostnaden för föredraget är 75 kr.

Sker i samarbete med Studieförbundet.

Mer information Kersti Kollberg, kersti.kollberg@gmail.com

Arrangör: Naturskyddsföreningen Uppsala län

Onsdag 18 februari

Framtidens energi är redan här - en serie om energi

Etanol – ett framtidsbränsle?, Joakim Säll, vd, Lantmännen Energi

Tid: 18.30.

Plats: Studieförbundets lokal i Enköping.

Arrangör: Naturskyddsföreningen Enköping

Lördag 28 februari

Klimatdebatt med Uppsala kommuns kommunalråd

Vi ordnar tillsammans med Folkuniversitetet och Klimataktionen en klimatdebatt i Kerstin Ekmansalen på stadsbiblioteket i Uppsala mellan klockan 14-16.

För frågor vänd er till Gun Lange, gun.lange@naturskyddsforeningen.se

Arrangör: Naturskyddsföreningen Uppsala län